

Notat

Perspektivanalyse af Beskæftigelsesområdet

1 Resume

Organisatorisk og strukturelt arbejdes med en række initiativer, der skal bidrage til at effektivisere Jobcentrets indsatser samlet set. Disse anbefalinger vil indgå som en del af den politiske 360 graders undersøgelse af beskæftigelsesområdet.

Politisk er der herudover igangsat en række investeringsprojekter, som det vil være hensigtsmæssigt at afvente den ønskede effekt af, førend nye investeringer foretages.

Analysen peger på 4 konkrete udfordringer, der handler om især ungeindsatsen og rekrutteringsindsatsen, hvor en tydelig politisk prioritering kan bidrage til at minimere det fremadrettede økonomiske underskud.

Endelig anvises konkrete forslag til mulige servicereduktioner i aktiverings- og mentorindsatsen, hvis virkningen af en potentiel besparelse skal have hurtig økonomisk effekt og have mindst negativ betydning for effekter og progression.

2 Indledning

Indeværende analyse gennemgår nøgletal, budgetgrundlag, serviceniveau og indsatser, struktur og lokalstyring, som opsamles i en konklusion for beskæftigelsesområdet.

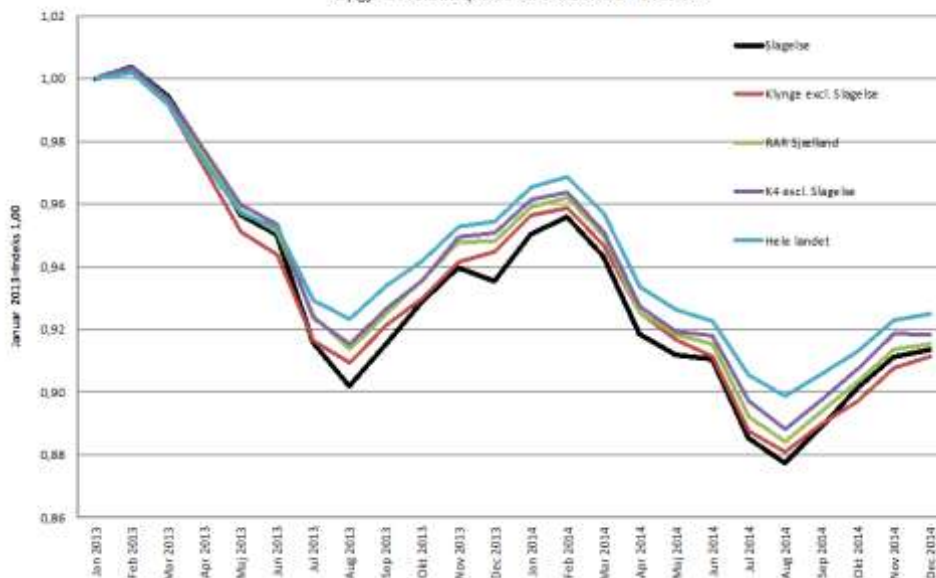
3 Aktivitet og Nøgletal på Beskæftigelsesområdet

3.1 Generel udvikling siden 2013

De seneste års udvikling for alle forsørgelsesyndelser (figur 1) viser, at Slagelse kommune fra juli 2013 til august 2014 præsterede en udvikling i fuldtidspersoner, som var mere positiv end for både sammenlignelige kommuner (klynge), de 17 kommuner i Region Sjælland (RAR-Sjælland), de øvrige kommuner i K4-samarbejdet samt hele landet.

Figur 1: Udvikling for alle forsørgelsesydelse under et - jan 2013-dec 2014

Opgjort i fuldtidspersoner - kilde: Jobindsats.dk

Samtidig har Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekrutterings opgørelse af kommunernes besparelspotentiale for alle forsørgelsesydelse under et vist, at Slagelse har brugt ca. 100 mio. kr. mindre pr. år, end hvad der objektivt kan forventes ud fra kommunens rammevilkår. Gevinsten er opbygget over en lang årrække via en aktiv beskæftigelsesindsats. For A-dagpenge, sygedagpenge og de permanente forsørgelsesydelse (ledighedsydelse, fleksjob og førtidspension) har kommunen markant færre borgere, end hvad der objektivt kan forventes. Til gengæld er nogle af disse borgere at finde på kontanthjælpsområdet (inkl. revalidering, uddannelseshjælp og ressourceforløb).

3.2 Ændret udvikling siden september 2014

Fra september til december 2014 er der sket et relativt markant skifte i det samlede billede for alle forsørgelsesydelse i Slagelse (figur 1), som betyder, at Slagelse i løbet af kort tid igen er endt på samme indeksniveau som de øvrige kommuner i Region Sjælland.

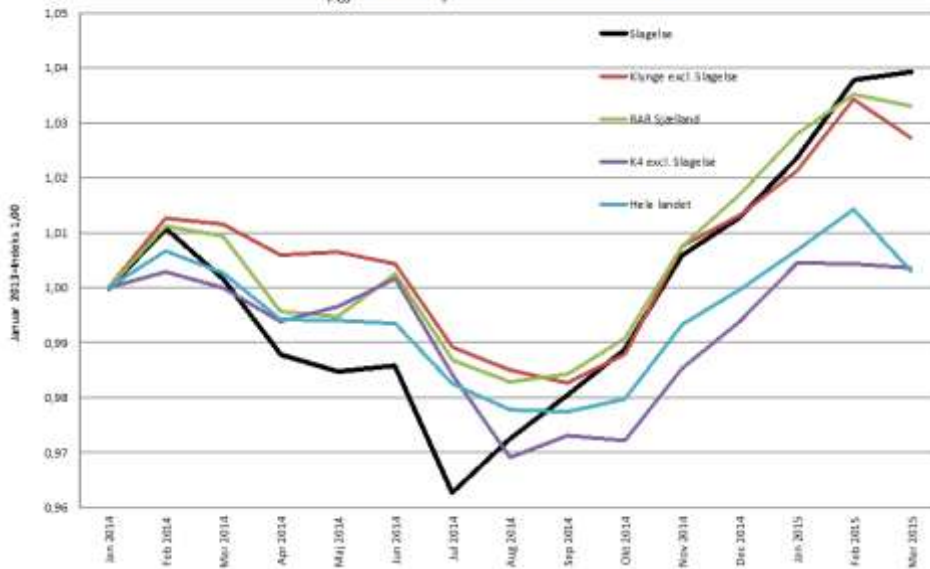
Vanskeligheder med at implementere nye IT-systemer i landets jobcentre i 2015 har betydet, at kommunerne ikke har haft adgang til at følge ovenstående udvikling i hele 1. kvartal 2015. I løbet af maj måned har kommunerne gradvist fået adgang til udtræk for de fleste forsørgelsesydelse frem til og med marts 2015. Primo juni 2015 mangler kommunerne dog endnu data for udviklingen for A-dagpenge og arbejdsmarkedsydelse, som gives til de forsikrede ledige.

Det er især udviklingen for de forsikrede ledige, som har gjort, at Slagelse kommune i en lang periode har haft en bedre udvikling end mange andre kommuner. Indregnes de forsikrede ledige ikke i opgørelsen, så har indeksudviklingen i det meste af perioden ligget en smule dårligere end de andre kommuner. Frem til det negative vendepunkt i 2. halvår 2014 kan denne forskel forklares med de indbyrdes sammenhænge mellem forsørgelsesydelse. Herefter sker der stigninger, som kræver specifik opmærksomhed og analyse i forhold til kontant- og uddannelseshjælpsområdet.

3.3 Økonomisk udfordring 1 – Kontanthjælp

Figur 2 viser, at Slagelse havde en bedre udvikling end de andre kommuner i forhold til kontanthjælp gennem det meste af 1. halvår 2014, men at der er en lineær stigning gennem resten af 2014 og i 2015.

Figur 2: Udvikling for kontanthjælp - jan 2014-mar 2015
Opgjort i fuldtidspersoner - kilde: Jobindsats.dk

Hvis Slagelse havde fulgt landsudviklingen for kontanthjælp fra september 2014 og frem og dermed endt på det budgetterede niveau for 2015, ville det betyde ca. 75 færre fuldtidspersoner. Med en gennemsnitsydelse på ca. 12.000 kr. pr. md. svarer det til et økonomisk tab på årsbasis på ca. 10,8 mio. kr., hvor den kommunale udgift udgør ca. 7 mio. kr.

Årsagen til, at Slagelse sammen med klyngen og kommunerne i Region Sjælland afviger markant i forhold til landsplan fra især januar 2015, vurderes at hænge tæt sammen med, at Regeringen fjernede den gensidige forsørgerpligt for samlevende i forbindelse med Finanslovsforhandlingerne for 2015. Den gensidige forsørgerpligt for samlevende har størst økonomisk betydning for kommuner med et lavt uddannelsesniveau og dermed en overrepræsentation af potentielle samlevende kontanthjælpsmodtagere.

En anden forklaringsindikator er, at Slagelses nettotilvækst af indvandrere udgjorde ca. 2,7 % af nettotilvæksten på landsplan i 2014, jf. Danmarks Statistik. Denne tilvækst ligger dermed betragteligt over Slagelses befolknings andel af landstallet, som er på ca. 1,4 %. Som gennemsnit er indvandreres tilknytning til arbejdsmarkedet væsentligt lavere end den samlede befolkning i den arbejdsdygtige alder. Det vil dermed med stor sandsynlighed påvirke antallet af borgere på især kontanthjælp sammenlignet med andre kommuner.

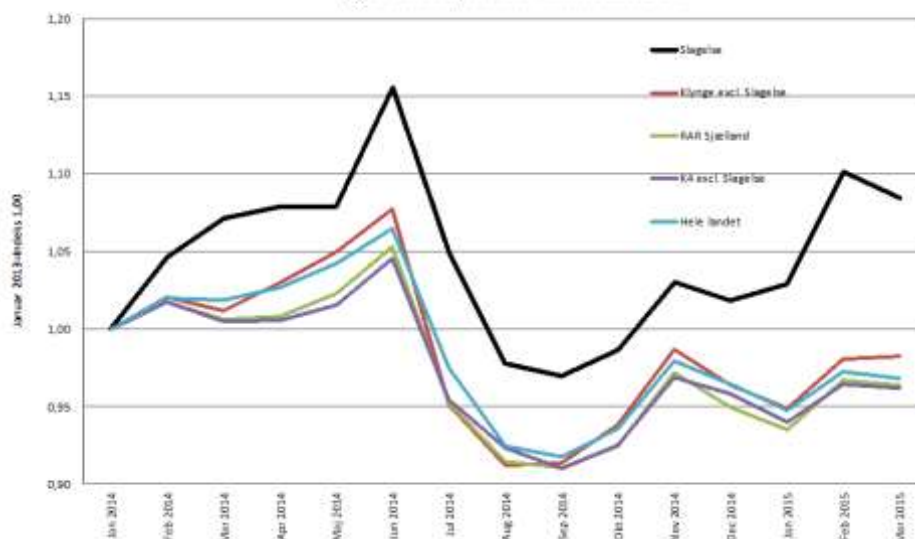
For at forbedre arbejdsmiljøet og frigøre ressourcer til de mange nye opgaver, der fulgte med Kontanthjælpsreformen, blev der i 2. halvår 2014 taget initiativ til at gennemgå arbejdsgangene på især kontanthjælpsområdet for at opnå effektiviseringer. En sådan øvelse kræver inddragelse af medarbejdere og har på den korte bane fjernet nogle ressourcer fra driften. På den lange bane er det dog en nødvendighed for fortsat at kunne levere effektive indsatser, der tilpasses de nye lovmæssige vilkår. En del af de nye processer er, at Slagelse får ekstra fokus på rekrutteringsindsatsen for kontanthjælpsmodtagerne i takt med, at flere virksomheder efterspørger arbejdskraft, og ledigheden er faldet for A-dagpengemodtagerne.

3.4 Økonomisk udfordring 2 – Uddannelseshjælp

Det ydelsesområde, som kræver ekstra stor bevågenhed rent beskæftigelsespolitisk og økonomisk, er uddannelseshjælp, som gives til unge under 30 år uden en uddannelse.

Figur 3: Udvikling for uddannelseshjælp - jan 2014-mar 2015

Opgjort i fuldtidspersoner - kilde: Jobindsats.dk

Slagelse Kommune har tidligere haft succes med at få de unge i uddannelse. Men med implementeringen af Kontanthjælpsreformen og Erhvervsuddannelsesreformen godt på vej er der sket et markant skifte. Figur 3 viser, at uddannelseshjælpen i Slagelse allerede i 1. halvår 2014 begyndte at stige mere markant end i de andre kommuner.

En vigtig forklaring er, at nytilgangen til uddannelseshjælp i alderen 16-19 år i Slagelse udgjorde 2,1 % af tilgangen på landsplan i perioden januar 2014 frem til marts 2015. Ifølge Danmarks Statistik så udgør de unge i alderen 16-19 år i Slagelse objektivt set kun 1,5 % af denne målgruppe på landsplan. Det indikerer, at Slagelse Kommune fortsat har en vigtig udfordring med at stoppe tilgangen af unge.

En anden del af forklaringen er, at Slagelse var på forkant med at få unge i uddannelse i månederne op til start af den nye Kontanthjælpsreform fra 2014. Da uddannelseshjælpen først træder i kraft fra januar 2014 og først kan måles derfra, vil denne afgang alt andet lige ikke kunne indgå i indekssammenligningen.

I slutningen af 2014 og begyndelsen af 2015 kan det dog konstateres, at Slagelse oplever en decideret stigning i unge på uddannelseshjælp, samtidig med at de andre kommuner som gennemsnit oplever en stagnation. Det giver anledning til at genoverveje, om strategien i unge-businesscasen fortsat er lige så holdbar som tidligere. Slagelse har været tro mod det langsigtede perspektiv for de unge, som har handlet om at sikre, at de unge ikke blot skal påbegynde, men også gennemføre en kompetencegivende uddannelse. På den korte bane er den økonomiske konsekvens ved den entydige prioritering, at flere unge fastholdes i uddannelseshjælp i længere tid end i de andre kommuner. Kontanthjælpsreformen bakker op om denne prioritering for de unge uddannelsesparate og aktivitetsparate, der skal fastholdes i aktiv indsats, indtil at de var klar til at kunne gennemføre en uddannelse. Men reformen tydeliggjorde også, at de åbenlyst uddannelsesparate unge, som var klar til uddannelse, hurtigst muligt skulle i beskæftigelse – og motiveres hertil ved alternativt at skulle deltage i nytteindsats. På det område viser nye tal, at det ikke i samme omfang er lykkedes Slagelse at få de åbenlyst uddannelsesparate i beskæftigelse ind til uddannelsesstart.

Endelig visiteres ca. 10 procentpoint flere unge som aktivitetsparate end på landsplan. Forklaringsmæssigt kan forskellen hænge sammen med kommunens relativt dårlige rammevilkår,

når man ser på befolkningens sammensætning. En større andel af aktivitetsparate unge har dog en kommunaløkonomisk betydning, da gennemsnitsydelsen for en aktivitetsparat er højere end for en uddannelsesparat. Forskellen gør også, at budgetforudsætningerne for 2015 ikke kan holdes. For en uddannelsesparat uddannelseshjælpsmodtager ligger ydelsesniveauet på SU-niveau (5.945 kr. pr. md.), mens en aktivitetsparat uddannelseshjælpsmodtager har ret til et såkaldt aktivitetstillæg herudover. Omregnes forskellen på ca. 10 procentpoint til fuldtidspersoner betyder det, at ca. 84 flere borgere i Slagelse visiteres som værende aktivitetsparate. Omregnet til kroner betyder forskellen i visitationen med 1/3 af de unge over 25 år, at kommunen i alt på årsbasis betaler ca. 2,35 mio. kr. mere til forsørgelse end, hvis fordelingen var den samme som på landsplan. Heraf udgør den kommunale udgift ca. 1,6 mio. kr.

4 Budgetgrundlag

4.1 Ændrede budgetforudsætninger

Efter vedtagelsen af budget 2015 har Folketinget vedtaget en beskæftigelsesreform og en finanslovsaftale, som ændrer forudsætningerne for det vedtagne budget 2015 og budgetforslag 2016.

Tabel 1: Oprindeligt vedtaget budget 2015 og forslagsbudgetter 2016 til 2019

DRIFT (1.000kr.) i 2015-priser	Udgiftstype	Budget 2015	Budget 2016	Overslagsårene		
				2017	2018	2019
Beskæftigelses- og Integrationsudvalget		1.177	1.158	1.157	1.154	1.154
Servicesudgifter	S	11	9	9	9	9
Forsikrede ledige	F	177	168	161	161	161
Overførselsudgifter excl. forsikrede	O	989	981	987	984	984
Forventet budgetafvigelse		40	52	37	33	32

Note: For at se de fulde budgettabeller:

- Bilag 2 – budgettrammer og udgiftsudvikling 2012-2016
- Bilag 3 - det samlede budgetgrundlag for BIU (revideret 26. maj 2015)
- Bilag 4 - Oversigt over budgetændringer i forhold til budgetoplæg 2016-2019

4.1.1 Ændringer som følge af Beskæftigelsesreform

Beskæftigelsesreformen vedrører indsatsen for de forsikrede ledige, men indeholder også aftale om refusionsomlægning og justeringer i jobrotations- og løntilskudsordningerne. Beskæftigelsesreformen indeholder følgende ændringer, som har økonomisk betydning for budget 2015 og 2016:

- Et intensiveret kontaktføreløb for forsikrede ledige med seks samtaler i det første halve år. Staten har givet bloktilskudskompensation (DUT) til de administrative merudgifter (konto 06). Slagelses andel udgør ca. 1,2 mio.kr. Der er behov for yderligere arbejdsmarkedskonsulenter for at kunne levere de ekstra samtaler.
- Driftsrefusion på aktive tilbud til forsikrede ledige afskaffes, dog således at kommunen får 50 % refusion på tilbud om ordinær uddannelse. Refusionstab 4,9 mio.kr.
- Løntilskudsordningerne forenkles og harmoniseres. Det betyder, at det bliver dyrere for kommunerne at ansætte ledige i offentligt løntilskud. Staten giver bloktilskudskompensation (DUT) til dækning af merudgifterne. Slagelses andel udgør ca. 3,5 mio.kr.

- Jobrotation målrettes for at opnå bedre effekter. Varigheden af et vikariat for ledige bliver afkortet fra 12 til max. 6 måneder, kravet til ledighedslængde hæves fra 3 til 6 måneder, og statsrefusionen til kommunerne reduceres fra 100 % til 60 %. Kommunerne kompenseres for merudgifterne via budgetgarantien. Refusionstab 1,6 mio.kr.
- Refusionsreformen betyder en omlægning af refusionsreglerne vedr. udgifter til overførselsindkomster. Fremover vil den refusion, som kommunen kan hjemtage, alene afhænge af, hvor længe den enkelte borger har været på offentlig forsørgelse. Med ændringerne får kommunerne således et større incitament til at få ledige i beskæftigelse. Refusionsreformen blive indarbejdet i budget 2016, når loven bliver vedtaget. De foreløbige beregninger fra KL og Indenrigs- og Økonomiministeriet baseret på regnskab 2013 viser, at Slagelse får en lille gevinst i forbindelse med refusionsreformen i 2016.

4.1.2 Ændringer som følge af Finanslov 2015

Herudover er der en række Finanslovsændringer, hvor de økonomiske konsekvenser for Slagelse Kommune vurderes og indregnes i budgetforslaget til udvalgsrådet i juni 2015:

- Ny midlertidig kontantydelse i perioden 1.10.2015 til 31.12.2017. Merudgifterne falder primært i 2016 og 2017 og skal indregnes i budget 2016 og 2017.
- Afskaffelse af gensidig forsørgelsespligt for samlevende. Halv merudgift i 2015. Fuld merudgift i 2016. Merudgifterne indgår i kontanthjælpsudgifterne som en højere gennemsnitlig ydelse pr. ydelsesmodtager i 2015 og skal indregnes i budget 2016.
- Målrettede forbedringer for unge på kontant- og uddannelseshjælp, blandt andet afskaffes de lave forsørgersatser, og unge forsørgerpar kan få højere boligsikring. Merudgifterne indgår i kontanthjælpsudgifterne som en højere gennemsnitlig ydelse pr. ydelsesmodtager i forventet 2015 og skal indregnes i budget 2016.

4.2 Budgetkonsekvenser som følge af Kontanthjælpsreform

Kontanthjælpsreformen er meget ambitiøs og betyder en stor omlægning af såvel indsatsen i jobcentrene som på ydelsesområdet. Reformen lægger op til en styrket indsats, som primært finansieres ved omlægningen af ydelsen for de unge. Besparelsen på ydelsesområdet, der sker på landsplan, kan derfor ikke ses isoleret, men skal ses i sammenhæng med udgifterne til en styrket indsats. En del af provenuet bliver dog også brugt til at finansiere merudgifterne på uddannelsesområdet som følge af det forventede ekstra optag på uddannelsesinstitutionerne. De lavere ydelser har ført til flere udgifter til boligstøtte, særlig støtte og økonomisk friplads.

I forbindelse med implementering af reformen fra 2014 blev der beregnet en forventet besparelse på uddannelseshjælp til unge på baggrund af de forudsætninger, som staten havde oplyst i forbindelse i lovforslaget. Besparelsen blev indarbejdet i budget 2014 og budgetoverslagsårene med de beløb, som fremgår af nedenstående tabel. Besparelsen er kun delvist realiseret og er dermed en medvirkende årsag til budgetkorrektionerne på kontanthjælpsområdet.

Tablet 2: Udvikling på kontanthjælpsområdet (beløb i mio.kr.)

2014		2015		2016	
Budget	Regnskab	Budget	Forventet regnskab	Teknisk fremskrevet budget	Administrativt budgetoplæg
223,297	237,780	222,494	242,658	219,697	235,978
Ændring		14,483		20,164	
Indregnet ifm. Kontanthjælpsreformen		11,178		14,479	

4.3 Ændrede forudsætninger ift. integration og flygtninge

Det markant højere asylansøgertal i den sidste halvdel af 2014 og begyndelsen af 2015 betyder, at flygtninge og familiesammenførte vil udgøre en væsentlig større andel i 2015. Udlændingestyrelsen har forhøjet landstallet for 2015 for flygtninge, så der skal visiteres 167 til Slagelse imod forventet 56 i 2015. Hertil kommer 80 familiesammenførte.

Derfor tager budgetoplæg 2016 udgangspunkt i, at der vil være langt flere, der skal tilbydes et integrationsprogram og forsørges på kontanthjælp. I 2016 forventes det samme antal kvoteflygtninge og familiesammenførte som i 2015. Forventet merudgift i 2015 9,2 mio.kr. og i 2016 8,2 mio.kr.

4.4 Ændrede forudsætninger ift. beskæftigelsesforanstaltninger

Der forventes en merudgift på 6,345 mio. kr. til elever på den særligt tilrettelagte ungdomsuddannelse (STU). Det skyldes et stigende elevtal på STU de seneste 2 år, og at det forventede fald i elevtallet i 2016 ikke kan realiseres.

Staten yder mindre refusion til mentorstøtte. I forbindelse med finansloven for 2014 blev der indført et driftsloft for mentorstøtte. Refusionen i budgetoplæg 2016 er beregnet for højt og skal derfor korrigeres med 5,3 mio.kr.

Endelig er tilskud til jobrotationsordninger flyttet fra det forsikrede område til beskæftigelsesforanstaltninger og indgår fremover i budgetgarantien. Samtidig er statsrefusionen nedsat til 60 % af udgifterne. Kommunal merudgift 1,6 mio.kr.

5 Serviceniveau og indsatser

Hovedparten af Beskæftigelsesområdets bevillinger er overførselsudgifter til borgerne. Udgifterne er i alt overvejende grad lovpligtige ydelser til borgerne, som udbetales af A-kasser, Udbetaling Danmark og den kommunale borgerservice. Grundlæggende kan der derfor kun opnås besparelser på beskæftigelsesområdet på følgende måder:

- Investeringer i udvikling og omstilling af indsatser, som minimerer forsørgelsesudgifterne
- Servicereduktioner på drift af indsatser, som ikke minimerer forsørgelsesudgifterne
- Servicereduktioner på få delområder i forhold til personlige tillæg og enkelttydelser.

5.1 Investeringer i udvikling og omstilling af indsatser

Beskæftigelsesministeriet og Kommunernes Landsforening opfordrer løbende til, at kommunerne i større omfang investerer i beskæftigelsesindsatsen. Det skyldes, at målrettede investeringer på indsattssiden i mange tilfælde giver en endnu større gevinst på forsørgelsesudgifterne. Med den kommende refusionsreform bliver det meget dyrt for kommunerne på forsørgelsessiden, hvis der ikke leveres de nødvendige og effektfulde indsatser.

I Slagelse er der politisk besluttet og igangsat 3 business cases, som er indarbejdet i budgettet. I 2015 og 2016 er indregnet en forventet reduktion på 50 uddannelsesydelelsesmodtagere (Unge-business case), 50 kontanthjælpsmodtagere (business case - Færre på langvarig kontanthjælp) og 30 færre på ledighedsydelse (business case - Socialøkonomiske virksomheder). Investeringsdelen er afsat under driftsudgifterne til beskæftigelse og under bevillingen til ledighedsydelse og fleksjob. Gevinstdelen er indregnet i budget 2015 og 2016, som et forventet fald i antal modtagere på ydelserne.

Tabel 3: Udviklingen i antal uddannelses- og kontanthjælpsmodtagere (tal fra økonomisystem)

	2012 Regnskab	2013 regnskab	2014 regnskab	2015 forventet	2016 prognose
Antal uddannelses- og kontanthjælpsmodtagere i gennemsnit pr. måned	3.154	3.274	3.262	3.134	2.982

Investeringsstrategien kan kun betegnes som den eneste rigtig vej at træde på den lange bane, da passive indsatser meget konsekvent straffes økonomisk over tid med det nye refusionssystem. På nuværende tidspunkt vurderes dog, at det vil være hensigtsmæssigt at afvente effekterne af de mange projekter, som allerede er i gangsat, førend der iværksættes flere nye initiativer.

5.2 Servicereduktioner på drift af indsatser

Jobcenteret har en række driftsbevillinger, som dækker udgifterne til beskæftigelsestilbud til borgerne. Her kan kommunen ændre på serviceniveauet. Kommunen er dog lovgivningsmæssigt forpligtet til at yde en række tilbud og betale f.eks. for 6 ugers selvvalgt kursus for forsikrede ledige, og kontanthjælpsmodtagere har ret til et tilbud om mentorstøtte, hvis ikke de kan deltage i andre tilbud.

På generelt niveau er der evidens for, at en mindre aktiv og i særdeleshed en passiv beskæftigelsesindsats til borgerne medfører længere tid på offentlig forsørgelse. Herudover vil en nedsættelse af serviceniveauet begrænse mulighederne for at hjælpe borgerne videre med afklaring af deres fremtid. Det kan betyde øget ventetid, flere klager og på længere sigt øgede udgifter til forsørgelse af borgere, som kommer stadig længere væk fra arbejdsmarkedet eller ender på permanent forsørgelse.

Regeringen har dog lavet forskellige driftslofter for beskæftigelsestilbuddene, hvor Slagelse hidtil har prioriteret et højt økonomisk aktivitetsniveau, og politisk har ønsket at prioritere en række særlige indsatser. Især i forhold til de særlige indsatser, som gør, at Slagelse overskrider loftet, er der en række politiske handlemuligheder med afledte beskrevne konsekvenser. Hvis der skal hentes kortsigtede besparelser på aktiveringsindsatsen, er det derfor vigtigt at have en selektiv fokus på de områder, hvor det vurderes, at fravær fra den pågældende indsats giver mindst negativ påvirkning i forhold til forsørgelsesudgifterne på kort sigt.

5.2.1 Aktiveringsindsats

Driftsbevillingen til aktiveringsindsatsen indeholder tilbud til forsikrede ledige, kontanthjælpsmodtagere, sygedagpengemodtagere, ledighedsydelsesmodtagere, revalidender.

Staten har fastsat 2 såkaldte driftslofter for den statsrefusion, som kommunerne kan få til drift af aktiveringsindsatsen. Driftsbevillingen er i bruttokroner på 70,8 mio. til forsikrede ledige og kontanthjælpsområdet, og den ligger 11 mio.kr. over landsniveauet. Afgivelsen skyldes primært, at Slagelse har afsat 8,8 mio. kr. til finansiering af 2 midlertidige business cases og har valgt at afholde en udgift på 4,2 mio. kr. til Ringparken/Motalavej på dette bevillingsområde.

Bevillingen til Ringparken/Motalavej overvejes overført til et selvstændig bevillingsområde fremadrettet og vil dermed i givet fald udgå af driftsbevillingen til aktiveringsindsatsen. Årsagen er, at disse indsatser kun i begrænset grad kan betegnes som borgerrettede tilbud med et beskæftigelsesmæssigt formål efter Lov om aktiv beskæftigelsesindsats.

Udgifterne til aktiveringsindsatsen kan nedbringes ved at afvikle og nedjustere en række af de eksisterende tilbud. Det vil sige egne tilbud i Jobcenteret eller hos andre kommunale centre samt tilbud efter aftale med private leverandører. En reduktion af serviceniveau i aktiveringsindsatserne skal ses i sammenhæng med reform-intentionerne og Jobfokus-strategien, så reduktionen sker i forhold til tilbuddenes beskæftigelses- og progressionseffekt.

5.2.2 Mentorindsats

Driftsbevillingen til mentorstøtte dækker individuelle bevillinger af mentorstøtte til personer i målgrupperne, jf. lovgivningen. Det er modtagere af kontant- og uddannelseshjælp, sygedagpengemodtagere, revalideringsmodtagere, ansatte i fleksjob, modtagere af ledighedsydelse samt ansatte i skånejob.

5.3 Administrativ indsats

Ud over reduktioner af serviceniveau og omstilling af tilbud (indsatser) kan der også opnås forbedringer i sagsbehandlingen i form af fremrykkede og bedre jobsamtaler m.m. Disse forbedringer indgår i implementering af reformerne og de organisatoriske tiltag, som beskrives i næste afsnit.

6 Struktur og lokalstyring

De senere års reformer på beskæftigelsesområdet har skærpet kommunernes fokus på at gøre indsatserne mere effektive. Med refusionsreformen bliver kommunens økonomi i højere grad afhængig af evnen til at få ledige og sygemeldte hurtigere ud af offentlig forsørgelse:

- Arbejdsmarkedsparate ledige i ordinær job,
- Unge i uddannelse
- Udsatte borgere tættere på job eller uddannelse
- Virksomhederne skal have en effektiv virksomhedsindsats.

Jobcentret bruger 2015 til omlægning af indsatserne og relevante justeringer i organiseringen for at kunne blive klar til at honorere de nye krav. I den sammenhæng arbejdes med flere organisatoriske og strukturelle tiltag, der i praksis er bundet tæt sammen.

6.1 JobFOKUS - Fokus på kerneopgaven og de virksomme indsatser

Missionen for beskæftigelsespolitikken er at skabe strukturel balance mellem udbud og efterspørgsel af arbejdskraft. Omsat til jobcenterniveau betyder det, at jobcentrets kerneopgave er at udfordre og påvirke vores borgere og virksomheders forskellige tankesæt og handlen med udgangspunkt i deres behov. En effektiv indsats tager udgangspunkt i borgerens individuelle behov for støtte. Borgere tæt på arbejdsmarkedet har sjældent brug for høj intensitet i støtten. Derimod kan borgere længere væk fra arbejdsmarkedet eller ordinær uddannelse have brug for større intensitet.

JobFOKUS er en rapport, der er udarbejdet med det afsæt. De gennemgående træk i anbefalingerne er, at effekterne, kvaliteten og effektiviteten kan optimeres ved at øge fokus på: Forebyggende og tidlige indsatser, inddragelse af borgere og virksomheder, tydelige hovedveje for indsatsen i forhold til både borgere og virksomheder og samarbejde og koordination. JobFOKUS er blevet til en del af 360 graders analysen for Jobcentret, idet den er basseret på evidensbaseret viden om, hvad der virker for forskellige målgrupper. JobFokus og 360 grader analysen for Jobcentret er projekter / strategier der skal være med til at understøtte arbejdet med borgerne, så Slagelse kommune kan leve op til den nye refusionsreform som er gældende fra 1.01.2016.

6.2 360 graders undersøgelsen på jobcentrets område

360 graders analysen for Jobcentret ser på organiseringen, tilbudsviften og mulige understøttende IT- værktøjer, som vil kunne understøtte den kommende refusionsreform. Anbefalingerne vil først være klar til økonomiudvalget til august 2015.

Jobcentrets indsats og organisering er i dag målrettet de nuværende refusionsregler, hvor muligheden for at hjemtage refusion et stykke hen ad vejen fortsat bestemmer, hvilket tilbud

kommunen giver borgeren. Det kan betyde, at den enkelte borger fx ved at deltage i gentagne længerevarende tilbud bliver fastholdt på offentlig forsørgelse i længere tid end nødvendigt. Fra 2016 ændres refusionsreglerne. Ændringen betyder, at jo kortere tid en borger har været på offentlig forsørgelse, desto højere refusionssats kan kommunen hjemtage. Der er derfor i fremtiden et behov for en tidlig indsats, tæt opfølgning og dokumentation af progression og effekt i forhold til den enkelte borgers vej hen imod endemålet.

6.3 360 graders undersøgelsen på tværs af centre

Center for Arbejdsmarked og Integration og Center for Handicap og Psykiatri oplever, at der er en gruppe borgere, hvis problemer er for komplekse til udelukkende at få tilbud fra det ene center, men som omvendt ikke er komplekse nok til at være 100 % i målgruppen for det andet center. Samtidig sker det, at der iværksættes tiltag som ikke understøtter borgerens mulighed for at komme ind på eller tilbage til arbejdsmarkedet, og dermed er på offentlig forsørgelse i længere tid en nødvendigt.

Der er behov for, at denne gruppe borgere bliver tydeligere defineret, så kommunens medarbejdere i højere grad end i dag kan samarbejde og koordinere indsatsen. Endvidere vil en tydeligere definition skabe grundlag for at udvikle og tilpasse konkrete tilbud, som bedre end i dag imødekommer borgernes behov og understøtter et fælles mål med indsatsen.

6.4 Den serviceorienterede myndighed

Projektet har stor bevågenhed i jobcentret. Projektet anvendes til at sætte fokus på inddragelse af borgeren i nedbrydning af de barrierer, borgeren ser, der måtte være på vejen hen imod endemålet. Der arbejdes i øjeblikket på en samlet plan for det videre implementeringsarbejde.

6.5 Business cases – færre på forsørgelse

Ud over disse 2 tværgående projekter er Jobcentret i fuld gang med at udfolde de 2 business cases på henholdsvis unge-området og i forhold til voksne kontanthjælpsmodtagerne. Begge business cases har som deres overordnede formål at begrænse antallet af borgere på offentlig forsørgelse. Jobcentret vil fokusere på, at fremtidige konkrete initiativer inden for rammerne af business casene i højere grad understøtter de ønskede resultater.

6.6 BDO – effektivisering af arbejdsgange og mere tid til sagsbehandling

Projektets formål er at frigøre tid og ressourcer til medarbejdere, så de får mere luft i deres hverdag og dermed en forbedring af deres arbejdsmiljø. Arbejdet skal således ikke lede til egentlige besparelser, men det skal hjælpe med at forberede effekten af reformen på refusionsområdet.

7 Konklusion

På baggrund af analyse af aktivitet og nøgletal kan det konkluderes, at den økonomiske udfordring kan lokaliseres til kontant- og uddannelseshjælpsområdet, og at der er sket et markant skift i udviklingen i slutningen af 2014 og frem til nu.

Afvigelsen i forhold til budget 2015 kan herudover forklares med en række ændrede eller ukendte budgetforudsætninger, da budgettet blev udarbejdet medio 2014. De ændrede budgetforudsætninger er især afstedkommet som følge af udmøntningen af Kontanthjælps- og beskæftigelsesreformen og ændringer i forbindelse med Finansloven for 2015, samt en stigende tilgang af flygtninge og familiesammenførte.

Organisatoriske og strukturelt er der allerede iværksat en lang række initiativer og projekter inden for Center for Arbejdsmarked & Integration i 2014 og 2015, som specifikt ser på struktur og bredt på styring for beskæftigelsesområdet, herunder i tæt sammenhæng til de fælles opgaver med Center for Handicap & Psykiatri. I den sammenhæng indgår 360 graders undersøgelsen

sammen med JobFOKUS som et vigtigt fremadrettet element for at analysere alle indsatserne, hvortil der skal udarbejdes anbefalinger til Økonomiudvalgets møde i august 2015.

Politisk er der igangsat investeringer for at nedbringe antallet af uddannelses- og kontanthjælpsmodtagere i form af 2 business cases på henholdsvis Unge- og Voksenområdet, hvor gevinstdelen er indregnet i budget 2015 og 2016, som et forventet fald i antal modtagere på ydelserne. Det skønnes, at det på nuværende tidspunkt vil være hensigtsmæssigt at afvente effekterne af de allerede igangsatte projekter, førend nye initiativer iværksættes.

Konkret viser analysen af aktivitet og nøgletal, at der er følgende indsatsmuligheder for at minimere fremadrettede økonomiske underskud:

- Omprioritere ressourcer i retning mod øget rekrutteringsindsats både i forhold til jobparate kontanthjælpsmodtagere og åbenlyst parate uddannelseshjælpsmodtagere
- Omprioritere den lokale ungestrategi, så der mindre ensidigt fokuseres på uddannelse, men i højere grad er fokus på at få de åbenlyst uddannelsesparate i job indtil uddannelsesstart.
- Prioritere forebyggende indsats for de under 18-årige, så nytilgang af unge i Jobcentret i højere grad svarer til den andel, som de unge udgør objektivt.
- Prioritere at Jobcentret skal sigte mod, at visitationsniveauet af andel aktivitetsparate uddannelseshjælpsmodtagere i højere grad svarer til landsniveauet. Lovmæssigt skal der fortsat være tale om en individuel vurdering.

Herudover påpeger den overordnede gennemgang af hurtige mulige servicereduktioner i aktiverings- og mentorindsats, at det anbefales at prioritere inden for følgende forslag, hvis virkningen af en potentiel besparelse skal have hurtig økonomisk effekt og have mindst negativ betydning for effekter og progression:

- X
- Y
- Z